

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۴۰

هفته منتهی به ۲۶ دسامبر ۲۰۲۱

۵ دی ۱۴۰۰

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۷

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• روسیه

• ترکیه

• هند

۷-۹

تحولات بازار ارزهای عمده

۹-۱۰

تحولات بازار طلا

۱۰-۱۱

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در امریکا، طبق ارقام نهایی، رشد تولید ناخالص داخلی در سه‌ماهه سوم سال جاری در مقیاس فصلی به $2/3$ درصد رسید. دلیل عمده کند شدن قابل توجه رشد سه‌ماهه سوم، شیوع گونه دلتا، اختلالات زنجیره عرضه و پایان یافتن دوره بخشی از حمایت‌های دولت عنوان شده است.

در اروپا، به دنبال افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا، اعمال محدودیت‌های جدید و روند افزایشی نرخ تورم، در ماه دسامبر، شاخص اعتماد مصرف‌کننده منطقه یورو نسبت به ماه پیش از آن، بیش از میزان مورد انتظار تنزل یافته و از منفی $6/8$ به منفی $8/3$ واحد رسید.

در انگلیس، تولید ناخالص داخلی به عنوان پنجمین اقتصاد بزرگ جهان در سه ماهه سوم $1/1$ درصد افزایش یافت که ضعیف‌تر از تخمین اولیه رشد $1/3$ درصدی بود.

دولت ژاپن نرخ رشد پیش‌بینی شده برای سال مالی آتی که از آوریل ۲۰۲۲ آغاز می‌گردد را از $2/2$ به $3/2$ درصد بهبود بخشید. دولت جدید این کشور در نظر دارد، معافیت مالیاتی تا سقف ۴۰ درصد برای شرکت‌هایی که اقدام به افزایش ۴ درصدی دستمزد نیرو کار نمایند، اعطا کند.

عدم حمایت مهره‌های کلیدی هم‌حزبی جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا، از طرح $1/7$ هزار میلیارد دلاری سرمایه‌گذاری داخلی دولت برای کمک به رشد اقتصادی، سبب تضعیف دلار در مقابل سایر ارزهای جهان‌روا شد.

با توجه به کاهش ارزش دلار در هفته گذشته در پی عدم حمایت کافی از برنامه سرمایه‌گذاری دولت امریکا برای تقویت رشد اقتصادی و همچنین تاخت و تاز سویه جدید کرونا در اروپا و امریکا، قیمت طلا افزایش یافت.

خوشبینی نسبت به قابل کنترل بودن عوارض گونه امیکرون با توجه به نتایج تحقیقات اولیه، افزایش کم‌تر از میزان مورد توافق تولید نفت اوپک پلاس در ماه نوامبر، کاهش بیش از انتظار موجودی انبار نفت خام امریکا و افزایش قیمت گاز طبیعی در اروپا، بهای نفت را تقویت کرد.

امریکا

جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا، روز چهارشنبه جلسه‌ای را با گروه ویژه مقابله با اختلالات زنجیره تأمین تشکیل داد و در آن از پیشرفت قابل توجه در کاهش تنگناها در بنادر و همچنین کاهش سایر موانعی که طی ماه‌های اخیر کمبود کالاها را در پی داشته و افزایش تورم را تشدید کرده است، سخن گفت و اظهار داشت: "موجودی انبار خرده‌فروشی در مقایسه با سال گذشته ۳ درصد افزایش یافته و میزان در دسترس بودن کالا در قفسه‌ها به ۹۰ درصد رسیده که نزدیک به سطحی است که پیش از شیوع ویروس کرونا در آن قرار داشت." اگرچه، به باور بسیاری از اقتصاددانان، شیوع سویه امیکرون همچنان نااطمینانی را بالا نگه داشته و هنوز برای قابل کنترل فرض کردن این ویروس و پیش‌بینی تحت تأثیر قرار نگرفتن رشد اقتصادی، بسیار زود است.

طبق ارقام نهایی، رشد تولید ناخالص داخلی در سه‌ماهه سوم سال جاری نسبت به سه‌ماهه دوم، در مقیاس فصلی از ۶/۷ به ۲/۳ درصد (پس از تجدید نظر صعودی) رسید. دلیل عمده کند شدن قابل توجه رشد سه‌ماهه سوم شیوع گونه دلتا و افزایش شمار مبتلایان به ویروس کرونا، اختلالات زنجیره عرضه و پایان یافتن دوره بخشی از حمایت‌های دولت عنوان شده است. اگرچه، بر اساس ارقام منتشر شده، به نظر می‌رسد پس از کنترل قابل توجه شیوع ویروس، اقتصاد به مسیر بهبودی سرعت بازگشته باشد و با توجه به رشد قابل قبول مخارج مصرف‌کننده در ماه اکتبر و بالا رفتن تدریجی تولیدات بخش کارخانه‌ای، پیش‌بینی می‌شود رشد سه‌ماهه پایانی به ۷/۳ درصد رسیده و در مجموع، عملکرد اقتصادی سال ۲۰۲۱ در مقایسه با سال پیش از آن، از منفی ۳/۴ به مثبت ۵/۶ درصد (بالاترین سطح از سال ۱۹۸۴ تا کنون) افزایش یابد. با وجود این، عواملی مانند شیوع سویه امیکرون، تورم بالا، تداوم مشکلات زنجیره عرضه و مخالفت بخشی از اعضای کنگره با برخی طرح‌های پرهزینه جو بایدن^۱، ریسک محدود شدن رشد سه‌ماهه نخست سال آتی را افزایش داده است. شایان ذکر است؛ بانک گلدمن ساکس هفته گذشته پیش‌بینی رشد سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۲ را از ۳ به ۲ درصد کاهش داد.

تعداد متقاضیان بیمه بیکاری در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر نسبت به هفته پیش از آن، از ۲۰۶ هزار نفر به ۲۰۵ هزار نفر (مطابق با پیش‌بینی‌ها) کاهش یافت. در مدت مشابه، میانگین چهار هفته‌ای شاخص مذکور از ۲۰۳ هزار نفر به ۲۰۶ هزار نفر رسید. از سوی دیگر، مجموع متقاضیان بیمه بیکاری در یک‌ساله منتهی به ۱۰ دسامبر در مقایسه با یک‌ساله منتهی به هفته پیش از آن، از ۱/۸۶۷ میلیون نفر به ۱/۸۵۹ میلیون نفر (بالاتر از پیش‌بینی بازار) کاهش پیدا کرد.

^۱ به عقیده برخی تحلیل‌گران، عدم تصویب طرح بازسازی بهتر (Build Back Better) می‌تواند مخارج مصرف‌کننده را تحت تأثیر قرار داده و سرعت بهبود بازار کار را کاهش دهد.

منطقه یورو

به دنبال افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا، اعمال محدودیت‌های جدید و روند افزایشی نرخ تورم، در ماه دسامبر، شاخص اعتماد مصرف‌کننده نسبت به ماه پیش از آن، بیش از میزان مورد انتظار تنزل یافته و از منفی ۶/۸ به منفی ۸/۳ واحد رسید.

رابرت هولزمن، رئیس بانک مرکزی اتریش و عضو شورای سیاست‌گذاری بانک مرکزی اروپا، ضمن اذعان به وجود برخی نشانه‌ها مبنی بر امکان فراتر قرار گرفتن نرخ تورم از پیش‌بینی‌های این بانک، اظهار داشت: "در صورتی که تورم در سال آینده و مطابق با انتظارات بانک مرکزی اروپا مسیر کاهشی را طی نکند، این بانک قادر به تشخیص به موقع این امر خواهد بود و می‌تواند تعدیلات مورد نیاز را در سیاست پولی اعمال نماید." وی همچنین، تصمیم هفته گذشته شورای سیاست‌گذاری بانک مرکزی اروپا را معقول دانست. این بانک در نشست پیشین خود ریسک‌های تورمی را بیشتر مورد توجه قرار داده و سرعت کاهش خرید اوراق قرضه تحت برنامه اضطراری را اندکی افزایش داد؛ اما پیش‌بینی کاهش تورم به سطوح پایین‌تر از هدف (۲ درصد) در اواخر سال ۲۰۲۲ را بدون تغییر گذاشته و بر لزوم تداوم حمایت‌های پولی از اقتصاد با توجه به نااطمینانی ایجاد شده در پی شیوع سویه امیکرون تأکید ورزید. با وجود این، گروهی از سیاست‌گذاران این بانک پاسخ بانک مذکور به افزایش سطح قیمت‌ها را کافی ندانسته و نسبت به کم‌تر از اندازه برآورد کردن ریسک‌های تورمی هشدار دادند. ماریو سنتنوو، رئیس بانک مرکزی پرتغال و یکی از اعضای شورا، نسبت به چشم‌انداز نامطمئن تورمی هشدار داده و حفظ احتیاط در سیاست‌گذاری را ضروری دانست: "اگرچه افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا و اعمال قرنطینه در برخی کشورها نگران‌کننده به نظر می‌رسد، این امر نباید سیاست‌گذاری را به سمتی پیش ببرد که به افزایش تورم بینجامد." وی افزود: "به طور کلی تورم به میزان عمده بستگی به اثر عواملی دارد که همچنان آن‌ها را گذرا می‌دانیم؛ از جمله قیمت بالای انرژی، اختلالات زنجیره عرضه و آثار اقتصادی شیوع ویروس کرونا. همه‌گیری کماکان در جریان است و پیامدهای مالی و اقتصادی آن فقط با گذشت زمان به طور کامل آشکار خواهد شد." در گزارش ثبات مالی منتشر شده توسط بانک مرکزی پرتغال، اشاره شده که بانک مرکزی اروپا با موقعیت پیچیده‌ای مواجه بوده و از آن‌جا که بهبود اقتصادی هنوز کامل نشده است، عادی‌سازی زودهنگام سیاست پولی می‌تواند بر اقتصاد اثر منفی داشته باشد. به گفته آقای سنتنوو، این امر می‌تواند اصلاحات ناگهانی و شوک در بازارهای مالی را در پی داشته باشد. از سوی دیگر، به این مسأله نیز اذعان نمود که با توجه به مشاهده نشانه‌های رونق در بازارهای دارایی‌های مالی و املاک مسکونی، برداشتن دیرتر از موعد محرک‌های پولی نیز می‌تواند آسیب‌زا باشد.

انگلیس

تولید ناخالص داخلی انگلیس به عنوان پنجمین اقتصاد بزرگ جهان در سه ماهه سوم ۱/۱ درصد افزایش یافت که ضعیف‌تر از تخمین اولیه رشد ۱/۳ درصدی بود. این تجدیدنظر به علت کاهش حجم تجارت ناشی از برگزیت و کاهش تولیدات کارخانه‌ای و افت فعالیت تولیدکنندگان و شرکت‌های ساختمانی در پی تداوم مشکلات زنجیره عرضه روی داد. علیرغم این که دولت برای تشویق شرکت‌ها به سرمایه‌گذاری در بخش ماشین‌آلات، ساختمان و پروژه‌های مرتبط با افزایش بهره‌وری، معافیت مالیاتی فوق‌العاده‌ای را در بودجه فصل بهار اعمال کرده است؛ در فصل سوم سرمایه‌گذاری تجاری با ۲/۵ درصد کاهش به سطح نزدیک به ۱۲ درصد کمتر از دوره قبل از همه‌گیری رسید. همچنین به دنبال افزایش موارد ابتلا به گونه جدید کرونا (اومیکرون) و آسیب به بخش گردشگری و خرده‌فروشی بریتانیا، سرمایه‌گذاران در انتظار کاهش بیشتر رشد اقتصادی در سه‌ماهه چهارم سال جاری و شروع ضعیف سال ۲۰۲۲ میلادی می‌باشند. البته طبق اعلام ONS، در فصل مذکور خانوارها بخشی از پس‌انداز خود را برای تأمین مالی هزینه‌های زندگی استفاده کرده که این امر کاهش نسبت پس‌انداز به ۸/۶ درصد از درآمد قابل‌تصرف را در پی داشت. این نسبت در فصل قبل ۱۱ درصد اعلام شده بود. در پی کاهش ۳/۵ درصدی صادرات در سه ماهه سوم و افزایش ۱/۱ درصدی واردات انگلیس، کسری تراز تجاری آن به ۲۴/۴ میلیارد پوند (معادل ۳۲/۳۵ میلیارد دلار) افزایش یافت که بیشتر از پیش‌بینی ۱۵/۶ میلیارد پوندی اقتصاددانان شرکت‌کننده در نظرسنجی رویترز بوده است.

دارن مورگان مدیر آمار اقتصادی ONS بیان کرد؛ براساس آمار قوی منتشر شده سال ۲۰۲۰، اقتصاد این کشور در سه ماهه سوم به سطوح قبل از همه‌گیری نزدیک‌تر شده است. بازنگری در عملکرد اقتصادی سال ۲۰۲۰ نشان می‌دهد علیرغم عملکرد ضعیف‌تر در سه ماهه سوم، تولید ناخالص داخلی این کشور در سال گذشته میلادی ۹/۴ درصد کاهش یافته است که کمتر از برآورد اولیه ۹/۷ درصدی می‌باشد.

شایان ذکر است با کاهش سریع اعتماد مصرف‌کننده، ریشی سوناک وزیر دارایی این کشور برای کاهش پیامدهای اقتصادی، روز سه‌شنبه بسته حمایت مالی ۱ میلیارد پوندی را اعلام کرد.

ژاپن

دولت ژاپن نرخ رشد پیش‌بینی شده برای سال مالی آتی که از آوریل ۲۰۲۲ آغاز می‌گردد را از ۲/۲ به ۳/۲ درصد (۰/۲) واحد درصد بیشتر از رشد اقتصادی پیش‌بینی شده توسط پژوهشگران غیردولتی) بهبود بخشید. با توجه به نااطمینانی‌های موجود در سال ۲۰۲۲ پیرامون اقتصاد ژاپن، به نظر می‌رسد آنچه سبب تجدید نظر صعودی در ارقام رشد این کشور در سال مالی مذکور گردیده، علاوه بر خوش‌بینی پیرامون کاهش ابتلا به کرونا، تجدید نظر نزولی در ارقام رشد

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

پیش‌بینی شده برای سال جاری مالی از ۳/۷ به ۲/۶ درصد می‌باشد. بر این اساس، پیش‌بینی شده مصرف خصوصی، مخارج سرمایه‌گذاری و صادرات به ترتیب ۴، ۵/۱ و ۵/۵ درصد در سال مالی ۲۰۲۲ رشد داشته باشند. پیش از این دولت پیش‌بینی نموده بود در فصل جاری میلادی اقتصاد ژاپن به سطح پیش از شیوع کرونا باز خواهد گشت اما در گزارش اخیر، دستیابی به سطح مورد نظر به فصل آتی میلادی تغییر یافت.

دولت جدید ژاپن در نظر دارد، معافیت مالیاتی تا سقف ۴۰ درصد برای شرکت‌هایی که اقدام به افزایش ۴ درصدی دستمزد نیرو کار نمایند، اعطا کند و معتقد است این سیاست با افزایش مخارج مصرفی به بهبود رشد اقتصادی کمک می‌نماید. حتی نخست‌وزیر ژاپن، افزایش هزینه دستمزدها را به سرمایه‌گذاری برای آینده تعبیر نموده است. البته برخی از تحلیل‌گران اقتصادی بر این باورند که این طرح نیز نمی‌تواند سبب ترغیب صاحبان مشاغل برای افزایش حقوق نیرو کار به میزان مورد درخواست دولت شود. شایان ذکر است، متوسط نرخ رشد دستمزدها در ژاپن از سال ۲۰۱۹ تاکنون منفی بوده است. این صاحب‌نظران عنوان می‌دارند با توجه به رشد اندک و در برخی مقاطع منفی تورم، رشد ناپایدار اقتصادی که در مدت‌های گذشته بین رونق و رکود در نوسان بوده، افزایش رقابت جهانی و عدم رشد قابل توجه صادرات این کشور در سال‌های اخیر، فضا برای افزایش دستمزدهای بسیار محدود شده است. با این وجود، دولت اعلام نموده در قدم اول به صورت دستوری دستمزد پرستاران و کارگران خدمات نگهداری از کودکان و سالموردگان را ۳ درصد در سال آتی میلادی افزایش خواهد داد.

چین

بانک مرکزی چین نرخ بهره کلیدی موسوم به LPR^۱ دوره یک ساله را از ۳/۸۵ درصد به ۳/۸۰ درصد کاهش داد اما نرخ بهره مذکور در دوره ۵ ساله را در سطح ۴/۶۵ درصد تثبیت نمود. این نخستین بار در یک سال و نیم اخیر است که بانک مذکور اقدام به کاهش نرخ بهره کلیدی می‌نماید. کاهش رشد اقتصادی چین در نیمه دوم سال جاری میلادی به پایین‌ترین سطح از سال ۱۹۹۰ تاکنون (بدون در نظر گرفتن سال ۲۰۲۰ که شیوع کرونا سبب افت شدید رشد اقتصادی این کشور شد) سبب شد در شرایطی که تورم در سطح جهان در حال افزایش است و نشانه‌هایی از سرایت آن به اقتصاد این کشور نیز مشهود گردیده (افزایش تورم خرده‌فروشی و به خصوص عمده‌فروشی در ژاپن) در حرکتی محتاطانه نرخ بهره کلیدی کوتاه مدت را به میزان بسیار اندک کاهش دهد. این سیاست محتاطانه در شرایطی اتخاذ شد که بانک‌های مرکزی

¹ Loan Prime Rate

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلا مانع است.

امریکا و اروپا در حال کاهش سیاست‌های فوق‌انبساطی هستند و در این شرایط سایر کشور نمی‌توانند سیاست‌های کاملاً متناقضی اتخاذ نمایند و تنها قادرند با اعمال سیاست‌های کنترل شده انبساطی، تاثیرات منفی کاهش تقاضای جهانی را تعدیل نمایند. همچنین، بانک مرکزی چین سعی نمود در ماه ژوئیه گذشته با کاهش نرخ ذخیره قانونی، منابع بانکی را به سمت صنایع کوچک، صنایع سبز (کمتر آلاینده) و تا حدی بخش مسکن سوق دهد. با این وجود، با توجه به اظهار نگرانی شدید این بانک از کاهش رشد اقتصادی، برخی از تحلیل‌گران معتقدند سیاست‌های اخیر، آخرین حرکت در زمینه تسهیل پولی نخواهد بود و احتمال کاهش بیشتر نرخ ذخیره قانونی و نرخ بهره کلیدی در آینده وجود دارد. برخی دیگر از صاحب‌نظران بر این باورند که با توجه به مشکلات ساختاری اقتصاد چین، تشدید سیاست‌های انبساطی پولی تنها سبب بزرگ شدن حباب قیمتی دارایی‌ها در این کشور شده و اصلاح مشکلات ساختاری را سخت‌تر می‌نماید.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری					
دوره	یک‌شنبه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
نرخ بهره شایبور (بین بانکی)	۱/۸۴۰۰	۲/۵۰۰۰	۲/۵۹۲۰	۲/۶۶۳۰	۲/۷۳۷۰
نرخ مرجع	-	-	-	-	۳/۸۰
نرخ LPR					۴/۶۵

روسیه

نرخ رشد تولیدات صنعتی روسیه در ماه نوامبر در مقایسه با ماه مشابه سال قبل به ۷ درصد رسید. همچنین، نرخ رشد ماه اکتبر نیز از ۷/۱ به ۷/۴ درصد تجدید نظر شد. از جمله دلایل این تجدید نظر، افزایش بهای نفت خام بوده که یکی از مهم‌ترین بخش‌های صنعتی این کشور محسوب می‌گردد. از سوی دیگر، در ماه نوامبر به علت کاهش در تولید برق و انرژی برای مصرف داخلی، نرخ رشد تولیدات صنعتی در مقایسه با ماه اکتبر، کمتر بود.

بررسی‌های نشان می‌دهند در ۱۰ ماهه نخست سال ۲۰۲۱؛ اقتصاد روسیه ۴/۶ درصد رشد نموده که در محدوده مورد انتظار دولت (۴/۵ درصد) قرار دارد. با توجه به روند تولیدات صنعتی و افزایش ۷/۶ درصدی مخارج سرمایه‌گذاری ثابت در ماه نوامبر (مقیاس سالانه)، انتظار می‌رود در سال جاری میلادی نرخ رشد اقتصاد این کشور حداقل به ۴/۵ درصد هدف دولت برسد. نظر سنجی رویترز نشان می‌دهد، در سال ۲۰۲۲ احتمال کاهش نرخ رشد اقتصادی به ۲/۵ درصد به علت سیاست‌های ضدتورمی بانک مرکزی روسیه وجود دارد. با توجه به روند افزایشی تورم انتظار می‌رود در نیمه نخست سال آتی میلادی، بانک مذکور نرخ بهره کلیدی را تا سطح ۹ درصد افزایش داده و پس از آن با آغاز روند نزولی تورم، نرخ بهره را تا پایان سال مذکور به ۸ درصد کاهش دهد. در صورت کاهش تنش‌های سیاسی این کشور با غرب پیرامون مسئله

اوکراین، انتظار می‌رود ارزش روبل در سایه اختلاف نرخ بهره این کشور با نرخ بهره سایر ارزهای جهان‌روا، تقویت شود. تحقق این امر، می‌تواند به کاهش تورم کمک نماید.

ترکیه

در پی افزایش نرخ تورم و عدم واکنش مورد انتظار از سوی بانک مرکزی ترکیه و پایین آوردن نرخ بهره کلیدی از یک سو و نگرانی از شیوع سویه امیکرون از سوی دیگر، در ماه دسامبر، شاخص اعتماد مصرف‌کننده در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۷۱/۱ به ۶۸/۹ واحد افت نمود.

به دنبال تشدید بی‌ثباتی اقتصاد ترکیه طی ماه‌های اخیر^۱، رئیس‌جمهور ترکیه هفته گذشته و پس از بهبود ارزش لیر اظهار داشت: "با ارائه طرح حمایت از سپرده‌های لیر، حباب بازار ارزهای خارجی به میزان قابل توجهی تخلیه شده و ترکیه موفق شد فعالیت‌های مالی سوداگرایانه نیروهای داخلی و خارجی را خنثی نماید." آقای اردوغان تأکید کرد که اجازه نخواهد داد شهروندان این کشور از نرخ‌های بهره و تورم بالا آسیب ببینند و ترکیه از این نبرد اقتصادی پیروز خارج خواهد شد. وی افزود: "ترکیه به پایبندی از اصول اقتصاد بازار آزاد و در عین حال اجرای طرح جدید اقتصادی و اعمال نرخ‌های بهره پایین ادامه خواهد داد. همچنین، اولویت در سیاست‌گذاری با ایجاد شفافیت و اتخاذ اقدامات احتیاطی کلان به منظور کاهش نوسانات بازار خواهد بود. به کمک مدل اقتصادی جدید، ترکیه از تابستان سال آینده فضایی بسیار متفاوت را تجربه خواهد کرد." وی همچنین، اظهار داشت که انتظار دارد با بهبود ارزش لیر، شرکت‌ها و فروشندگان (از جمله در بازارهای مسکن و اتومبیل) قیمت‌های خود را تعدیل نمایند. با این وجود، به باور برخی تحلیل‌گران، طرح حمایت از سپرده‌های لیر اگرچه تا حدودی نگرانی پس‌اندازکنندگان را کاهش داده است؛ می‌تواند افزایش ریسک انباشت بدهی و تشدید تورم بالای کنونی را نیز در پی داشته باشد.

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین ۰/۶۰ درصد تقویت و در برابر فرانک سوئیس ۰/۵۴ درصد تضعیف شد. در همین مدت، ارزش یورو و پوند انگلیس در برابر دلار به ترتیب ۰/۷۴ و ۱/۱۴ درصد تقویت شد. به نرخ‌های

---

۱. به دنبال افت بی‌سابقه ارزش لیر در پی تصمیمات اخیر بانک مرکزی ترکیه و کاهش نرخ بهره کلیدی در شرایط تورمی کنونی، نرخ بهره واقعی در محدوده منفی قرار گرفت. با وجود این، پس از اعلام دولت اردوغان مبنی بر جبران زیان سپرده‌های بانکی توسط خزانه‌داری و بانک مرکزی این کشور، لیر مقداری از ارزش خود را بازیافت.

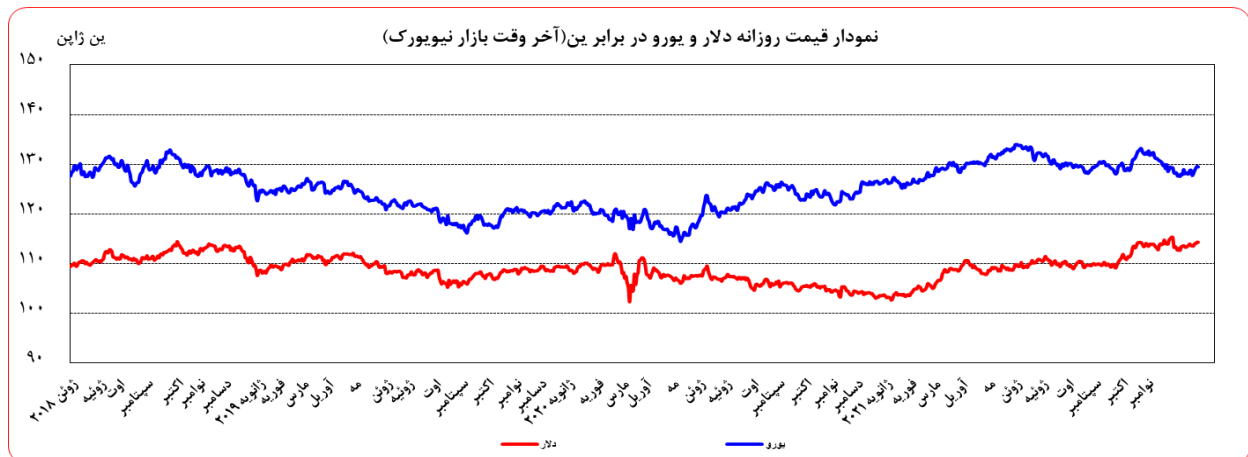
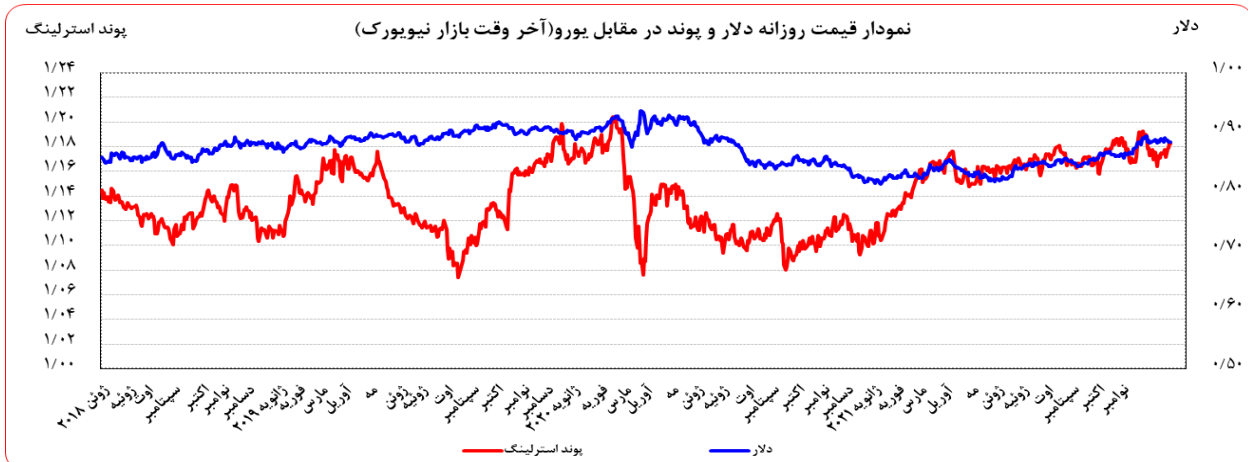
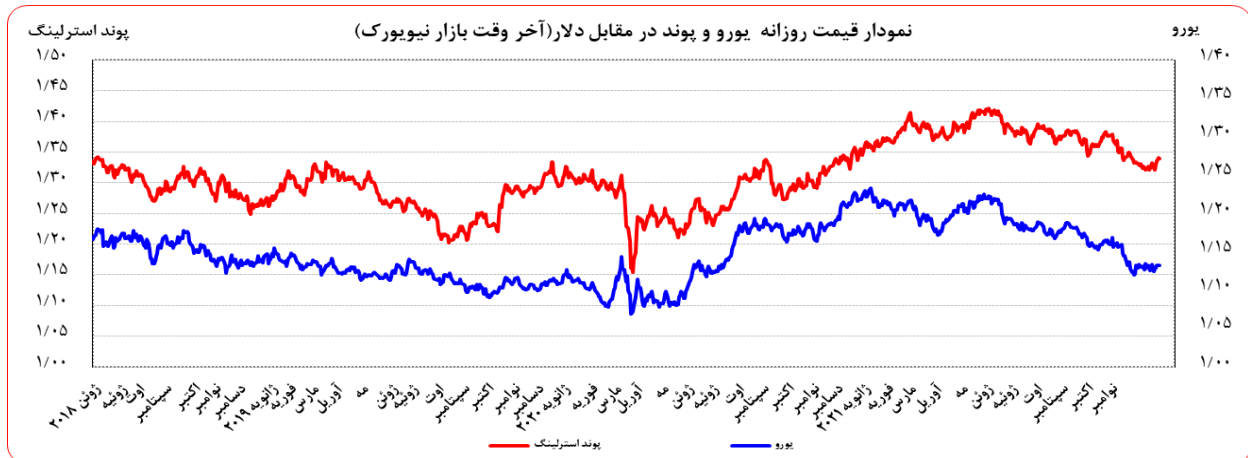

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۳۲۸-۱/۱۲۷۶ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۳۴۱۱-۱/۳۲۰۷ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۱۴/۴۱-۱۱۳/۶۳ ین متغیر بود.

همچنین، ارزش یورو در برابر ین ۱/۳۴ درصد و در برابر فرانک سوئیس ۰/۱۹ درصد تقویت شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو ۰/۴۰ درصد تقویت شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر پوند در محدوده ۱/۱۸۳۹-۱/۱۷۱۲ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه ۱۲۹/۶۰-۱۲۸/۱۳ ین متغیر بود.

عوامل تضعیف ارزش دلار در هفته گذشته

- عدم حمایت مهره‌های کلیدی هم‌حزبی رئیس جمهور امریکا، از طرح ۱/۷ هزار میلیارد دلاری سرمایه‌گذاری داخلی دولت

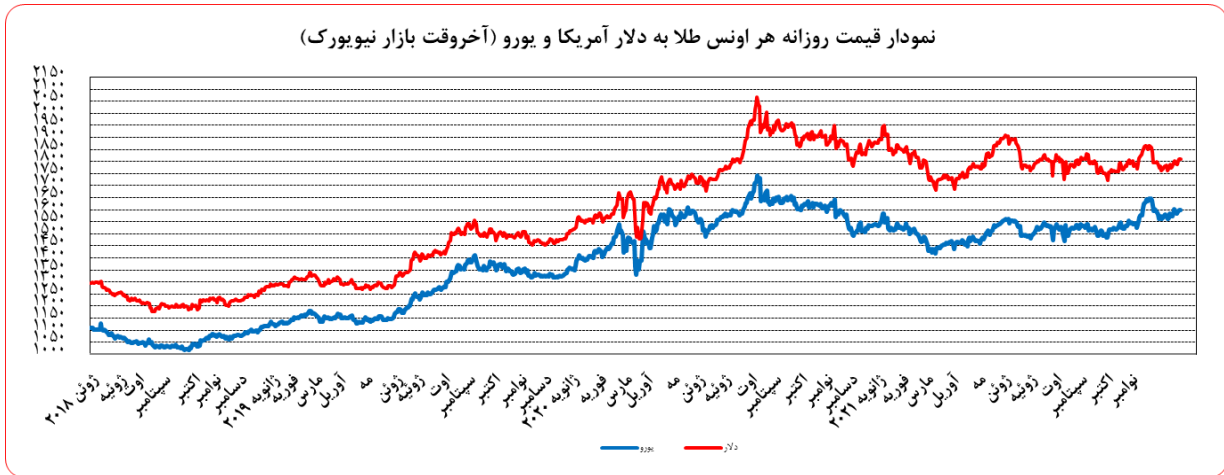
عدم حمایت مهره‌های کلیدی هم‌حزبی جو بایدن، رئیس جمهور امریکا، از طرح ۱/۷ هزار میلیارد دلاری سرمایه‌گذاری داخلی دولت برای کمک به رشد اقتصادی، سبب تضعیف دلار در مقابل سایر ارزهای جهان‌روا شد. در عین حال، انتشار اخباری مبنی بر موثر بودن واکسن‌های موجود در سطح جهان برای افزایش ایمنی افراد در مقابل سویه جدید ویروس کرونا، سبب تقویت ارزهای پرریسک‌تر از جمله یورو و پوند در مقابل دلار گردید.

نرخ بهره لایبور ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		۰/۲۱۷۸۸	۰/۳۴۳۲۵	-	۰/۵۶۷۱۳
یورو		-۰/۵۹۲۰۰	-۰/۵۶۱۱۴	-	-۰/۴۸۸۷۱
پوند		۰/۲۴۹۷۵	۰/۴۶۸۷۵	-	۰/۸۲۲۸۸
فرائک		-۰/۷۷۱۶۰	-۰/۷۱۶۸۰	-	-۰/۵۶۴۰۰
ین		-۰/۰۷۸۵۰	-۰/۰۴۵۸۳	-	۰/۰۴۸۳۳
درهم امارات		۰/۴۶۳۸۹۰	۰/۵۱۵۰۰۰	-	۰/۷۴۴۶۳۰
لیبر ترکیه		۱۶/۰۱۱۰	۱۶/۶۴۴۲	۱۷/۲۱۶۹	۱۸/۷۴۰۳

تحولات بازار طلا

بهای طلا در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۰/۴۳ درصد تقویت و به یورو ۰/۳۶ درصد تضعیف شد. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۸۰۹/۸۹ - ۱۷۸۶/۵۰ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۵۹۷/۷۱ - ۱۵۸۲/۷۹ یورو در هر اونس ثبت شد.

با توجه به کاهش ارزش دلار در هفته گذشته در پی عدم حمایت کافی از برنامه سرمایه‌گذاری دولت امریکا برای تقویت رشد اقتصادی و همچنین تاخت و تاز سویه جدید کرونا در اروپا و امریکا، قیمت طلا افزایش یافت.

تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه آمریکا در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، $4/13$ و $3/31$ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده $23/79$ - $68/73$ دلار و $60/51$ - $65/14$ یورو معامله گردید. بهای نفت برنت در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، $4/53$ و $3/70$ درصد افزایش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه $71/52$ - $76/85$ دلار و $63/43$ - $67/84$ یورو معامله گردید.

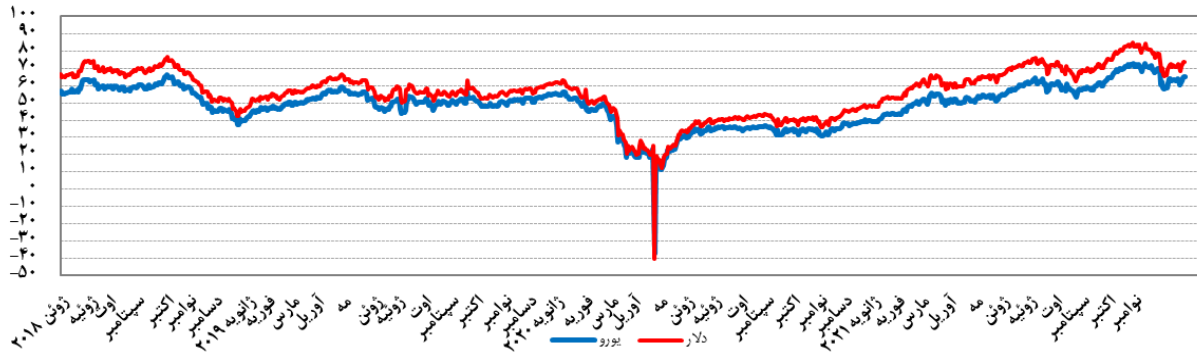
اعلام شرکت مادرنا مبنی بر مؤثر بودن دوز تکمیلی واکسن این شرکت بر گونه امیکرون و ادامه یافتن واکسیناسیون در بسیاری از کشورها، خوشبینی نسبت به قابل کنترل بودن عوارض گونه امیکرون با توجه به نتایج تحقیقات اولیه، افزایش کم‌تر از میزان مورد توافق تولید نفت اوپک پلاس در ماه نوامبر، کاهش بیش از انتظار موجودی انبار نفت خام آمریکا و بالا رفتن قیمت گاز طبیعی در اروپا و افزایش تقاضا برای نفت به عنوان سوخت جایگزین، بهای نفت را تقویت کرد. از سوی دیگر، افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا در آمریکا و اروپا و نگرانی از تحت تأثیر قرار گرفتن تقاضای نفت به دنبال اعمال محدودیت‌های کنترلی و لغو مسافرت‌ها در ایام تعطیلات پایان سال و افزایش سکوهای نفت و گاز آمریکا برای دومین هفته متوالی، از شدت افزایش بهای نفت کاست.

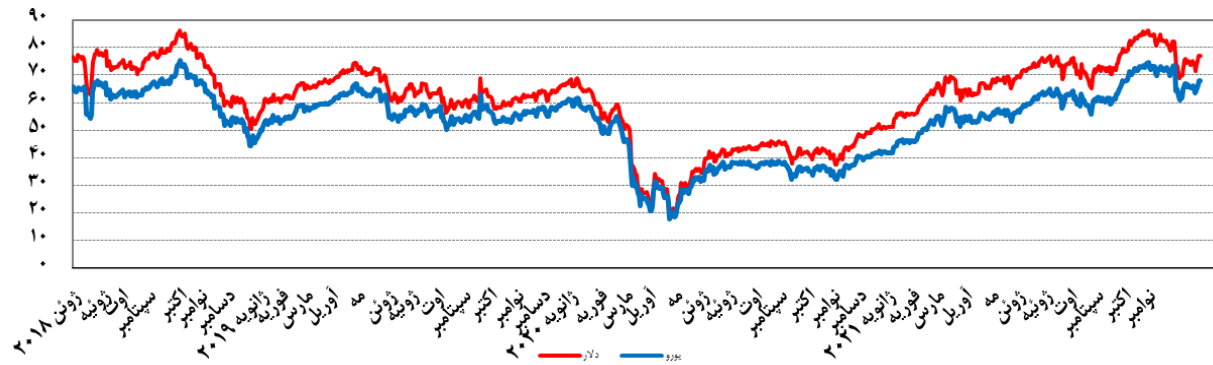
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

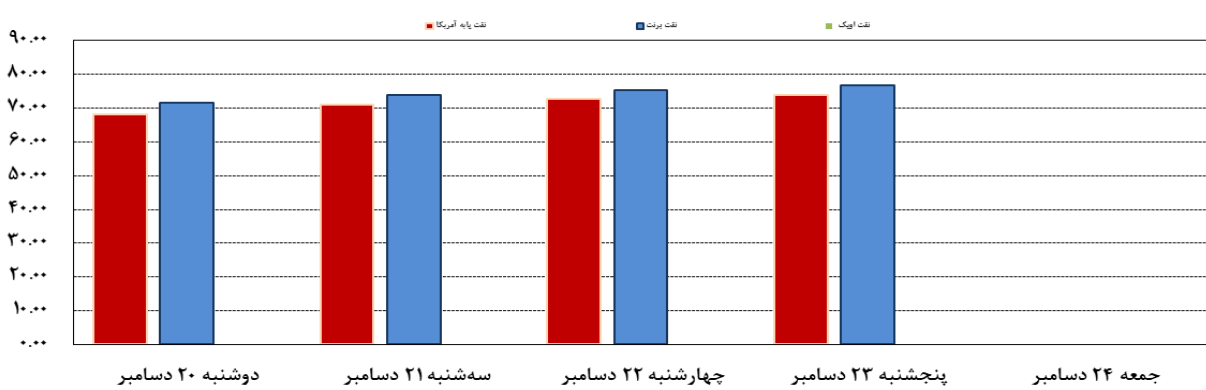
نمودار قیمت روزانه نفت خام پایه آمریکا به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

نمودار قیمت روزانه نفت برنت دریای شمال به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت‌های نفت در هفته منتهی به ۲۴ دسامبر

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)				موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل	تولید داخلی	سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل	نفت خام
۶۰۰	-۱۰۰	۱۱,۶۰۰			-۱۱۷/۷	-۷/۳	
				-۷۶/۰	-۴/۷	۴۲۳/۶۰	ذخایر استراتژیک نفت خام
۸۵۰	۴۸۹	۳,۳۱۵	خالص واردات	-۴۱/۷	-۲/۵	۵۹۶/۴۰	بترین
				-۱۳/۶	۵/۵	۲۲۴/۱۰	

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)
 قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به 1400/10/03
 2021/12/24

عنوان	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	درصد تغییرات **نقطه به نقطه
	20 دسامبر	21 دسامبر	22 دسامبر	23 دسامبر	24 دسامبر	
شاخص دلار	۹۶/۵۵	۹۶/۴۹	۹۶/۰۸	۹۶/۰۲		
دلار کانادا	۱/۲۹۴۲	۱/۲۹۱۴	۱/۲۸۳۵	۱/۲۸۱۱	۱/۲۸۱۲	-۰/۶۵
دلار کانادا (یورو)	۱/۴۵۹۳	۱/۴۵۷۶	۱/۴۵۳۷	۱/۴۵۱۲	۱/۴۵۰۶	+۰/۰۸
ین ژاپن	۱۱۳/۶۳	۱۱۴/۰۸	۱۱۴/۱۲	۱۱۴/۴۱	۱۱۴/۳۹	+۰/۶۰
ین ژاپن (یورو)	۱۲۸/۱۳	۱۲۸/۷۶	۱۲۹/۲۵	۱۲۹/۶۰	۱۲۹/۵۱	۱/۳۴
یورو*	۱/۱۲۷۶	۱/۱۲۸۷	۱/۱۳۲۶	۱/۱۳۲۸	۱/۱۳۲۲	+۰/۷۴
فرانک سوئیس	۰/۹۲۱۶	۰/۹۲۳۴	۰/۹۱۹۸	۰/۹۱۸۵	۰/۹۱۹۴	-۰/۵۴
فرانک سوئیس (یورو)	۱/۰۳۹۲	۱/۰۴۲۲	۱/۰۴۱۸	۱/۰۴۰۵	۱/۰۴۰۹	+۰/۱۹
لیره انگلیس*	۱/۳۲۰۷	۱/۳۲۹۶	۱/۳۳۵۲	۱/۳۴۱۱	۱/۳۳۸۷	۱/۱۴
لیره انگلیس (یورو)	۱/۱۷۱۲	۱/۱۷۸۰	۱/۱۷۸۹	۱/۱۸۳۹	۱/۱۸۲۴	+۰/۴۰
SDR به دلار	۱/۳۹۵۷۹	۱/۳۹۶۸۳	۱/۳۹۷۶۵	۱/۳۹۹۵۹		
SDR به یورو	۱/۲۳۷۸۴	۱/۲۳۷۵۶	۱/۲۳۴۰۲	۱/۲۳۵۵۱		
طلای نیویورک (هر اونس)	۱۷۹۳/۳۳	۱۷۸۶/۵۰	۱۸۰۱/۲۴	۱۸۰۹/۸۹		
طلای نیویورک (یورو)	۱۵۹۰/۴۰	۱۵۸۲/۷۹	۱۵۹۰/۳۶	۱۵۹۷/۷۱		
نفت برنت انگلیس (هر بشکه)	۷۱/۵۲	۷۳/۹۸	۷۵/۲۹	۷۶/۸۵		
نفت برنت انگلیس (یورو)	۶۳/۴۳	۶۵/۵۴	۶۶/۴۸	۶۷/۸۴		
نفت پایه آمریکا (هر بشکه)	۶۸/۲۳	۷۱/۱۲	۷۲/۷۶	۷۳/۷۹		
نفت پایه آمریکا (یورو)	۶۰/۵۱	۶۳/۰۱	۶۴/۲۴	۶۵/۱۴		
سبب نفت اوپک (هر بشکه)						
سبب نفت اوپک (یورو)						

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری هفته

دایره اخبار اقتصادی

شماره ۴۱